

УДК 821.111(73)

П20

Серія «Художня література»

This edition arranged with Kaplan/DeFiore Rights  
through ANA Baltic, Ltd

Перекладено за виданням:

Patterson J. The Twelve Topsy-Turvy, Very Messy Days  
of Christmas / James Patterson, Tad Safran. — New York :  
Hachette Book Group, 2022. — 288 p.

Переклад з англійської Людмили Людвиченко

Дизайнер обкладинки Світлана Кривошеї

**Паттерсон Дж.**

П20 Дванадцять шалених днів Різдва / Джеймс Паттерсон, Тед  
Сафран ; пер. з англ. Л. Людвиченко. — Х. : Віват, 2024. —  
256 с. — (Серія «Художня література», ISBN 978-966-942-826-4).

ISBN 978-617-17-0330-8 (укр.)

ISBN 978-0-316-40590-4 (англ.)

Ні чобітка для подарунків, ні самих подарунків, ні гірлянди, ні ялинки — невже скасували Різдво? Надворі середина грудня, і вже п'ятий рік поспіль у домі родини Салліванів у Гарлемі немає жодної ознаки наближення новорічних свят. Але цього року хтось таємничий надсилає подарунки вдвіщо Генрі Саллівану та його двом дітям, Віллу та Еллі. Спочатку з-поміж гілок груші висовує голову маленьке дзьобисте та пір'ясте створіння. Не встигли вони оговтатися, як будинок Салліванів швидко наповнився галасливими тваринами та гостями, які вимагали їхньої уваги. Наступні дванадцять днів перевертають життя сім'ї Салліванів із ніг на голову так, як годі було й уявити. І хоча це Різдво буде безладним, що, як саме такого подарунку вони всі потребують?

УДК 821.111(73)

ISBN 978-966-942-826-4 (серія)

ISBN 978-617-17-0330-8 (укр.)

ISBN 978-0-316-40590-4 (англ.)

© James Patterson, 2022

© ТОВ «Видавництво «Віват»», ви-

дання українською мовою, 2024

## ЗА ДЕНЬ ДО ПЕРШОГО ДНЯ

### Розділ 1

Який був ваш найгірший подарунок на Різдво?

Пара шкарпеток?

Пара кусючих шкарпеток жахливого кольору?

Пара кусючих шкарпеток жахливого кольору,  
що натирають великі пальці ніг на кожному кроці?

Пара грубих шкарпеток сіро-буро-малинового  
кольору, які натирають великі пальці ніг, однак ти  
змушений їх носити, бо це подарувала бабуся, а во-  
на саме їде до вас у гості?

Це досить невесело. Але для Вілла та Еллі Салліванів найгіршим із того, що вони мали на Різдво, було те, що померла їхня мати. Щиро прошу вибачити за таке нагромадження темряви й суми ще до того, як закінчилася перша сторінка. Вибачте, якщо від того, що ви шокувалися, ваше печиво впало вам у чашку з молоком. Але проста життєва правда полягає в тому, що люди помирають щодня. Якщо говорити мовою цифр і статистики, *хтось*,

на превеликий жаль, має померти на Різдво. Так сталося, що це виявилася матір Вілла та Елли.

Тож коли настало Різдво — як буває завжди щороку — і всі будинки на дуже-дуже скромній вулиці Гарлему<sup>1</sup> розцяцьковані різдвяними вогниками та різними прикрасами, один великий вікторіанський будинок, з ознаками початку руйнування, з облупленою фарбою, так і лишився неприкрашеним. Це будинок, де живуть Вілл та Елла Саллівани зі своїм батьком Генрі. Він, мов острівець непроглядної темряви, яка, здається, заперечує саме існування Різдва, укріплений сезонним мороком від будь-яких веселощів, що можуть зазіхнути на нього і спробувати порушити його кордони. Адже о цій порі року в домі Салліванів панчохи тепер завжди не набиті, блискітки не розвішані, подарунки не куплені, різдвяна омела не почеплена, каштани не насмажені, колядки не зіграні, печиво не спечене, а ялинка — невидима.

П'ять років тому Вілл та Елла не лише втратили матір, вони також втратили і Різдво. (Якщо бути точними, матір вони не те щоб втратили. Вони точно знають, де вона. У дбайливо оздобленій могилі на цвинтарі. Принаймні *краще* б їй бути там, бо якщо вона не там, тоді вона зомбі абощо, і в такому разі бідолашні діти, які, безумовно, вже досить настраждалися, ризикували б зазнати зовсім іншого виду емоційної травми.)

<sup>1</sup> Район у Нью-Йорку. — Тут і далі прим. пер.

Сам будинок ні в чому не винен. Його збудовано в іншому столітті — ще до телебачення та інтернету, якщо ви можете собі уявити такі ледь не середньовічні часи — і було в ньому достатньо кімнат і простору, щоб поглинати метушню, шуми та запахи, що завжди супроводжують трудящу та енергійну сім'ю, яка мала розважатися без допомоги інстаграму чи «Нетфлікс».

Саме розлогі пропорції та оригінальні риси будинку привабили Генрі та Кеті Салліванів. Їх точно привабила не колонія впертих мишей, які здавна оселилися тут. І не облуплені шпалери. І не труби, які брязкали й тріщали, коли відкривалися крани. І коли закривалися. І, звісно ж, не кухня, повна найсучасніших, просто космічних та технічно досконалих приладів, які тільки можна було придбати... за часів президентства Двайта Д. Айзенгавера.

Та попри всі ці недоліки, які відлякували всіх попередніх розсудливих потенційних покупців, Генрі й Кеті Саллівани знали, що це саме той, одиноднісний на світі такий, будинок, щойно вони ввійшли до нього з маленькими Віллом та Еллою, які відразу ж почали всюди повзати. Завдання, що стояло перед сім'єю, було складне, та в них було ціле життя попереду, щоб відремонтувати цей будинок.

На жаль, «життям» у цьому разі виявилися короткі чотири роки. Не знаючи, що в них так мало часу, Генрі з Кеті неспішно робили те, що могли собі дозволити, щоб перетворити старий будинок на затишний дім. Сучасна сантехніка та нова

побутова техніка за помірними цінами стали гарним початком цієї справи. А нова фарба, килими, штори та зручні меблі значно звеселили інтер'єр.

Та ключовими інгредієнтами були любов і сміх. Можливо, ви цього не знаєте, але загальноновизнано, що жодна кімната не буде повністю завершена, поки не прикраситься дитячим сміхом. А цього якраз-таки не бракувало в родині Салліванів.

Генрі відповідав за більшу частину роботи над інтер'єром будинку, Кеті проводила свій час на вулиці. Не тому, що вона забула ключа або не була привчена до дому. А тому, що за будинком був надзвичайно великий внутрішній сад, обнесений стіною.

У ньому було досить місця для квітників, овочевих грядок, доріжок, дерев і фонтану. Щоб діти могли грати в різні ігри — у квача чи навіть у хованки — довго, аж доки геть не потомляться. Саме тут проводила свої дні та сюди докладала рук і сил мати Вілла та Елли, по лікті та щиколотки в землі, перетворюючи клаптик землі, порослий чагарником, на райський сад.

Унікальна, ледь не джазова енергія та ритм оточували чотирьох Салліванів, коли вони були разом, а так було майже постійно. Та після смерті їхньої матері ця енергія й ритм одразу ж припинили струмувати, бо ансамбль протягом тижнів і місяців просто-таки розпадався на частини. Віллові та Еллі тепер здавалися дуже давніми ті щасливі дні, кожне з них зберігало дедалі менше туманних спогадів про ті сповнені веселошів роки. І Вілл, і Елла, які

колись були нерозмийвода, віддалилися одне від одного. Вілл став голоснішим, а Елла — тихішою.

Тепер, навіть коли вони формально були разом, по суті, вони були нарізно. Обіди були тихі, їжа — ледь тепла, а розмовами більше не насолоджувалися, як це було в минулому, а ледве підтримували їх.

Ресторани, кінотеатри, магазини одягу, цукерні та парки — на додаток до Різдва — стали розкішшю для інших, а не для Салліванів. Як і обійми, порозуміння, завзяття й проста людська зацікавленість думками, мріями та проблемами одне одного.

Не в змозі опиратися власним емоціям, Генрі трагічним чином не міг зрозуміти емоцій своїх дітей. Не те, щоб він відчував, що колись настане час спробувати порозумітися. Він був на межі своїх можливостей, тож просто докладав зусиль, щоб нагодувати-напоїти їх, зодягнути, щоб вони були здорові й гарно навчалися, завжди були забезпечені і загалом ввічливі.

До саду можна було потрапити двома шляхами. Задні двері надавали доступ з кухні, а хвіртка давала змогу зайти з провулку, що простягався вздовж будинку. Невдовзі після смерті дружини Генрі наклав важкий незрушний засув на перші двері та зловісний висний замок — на другі. Генрі тепер не звертав уваги на сад, як і на багато інших боків свого життя, якими він колись насолоджувався. Він був у надто великій зажурі, щоб обробляти його самотужки, і надто уникав інших, щоб дозволити це робити ще комусь. Лишившись без

йому, стати на перешкоді його здібностям до впіймання злодіїв.

Хлопці понеслися прожогом проходами та відділами. За ними по теплих слідах біг охоронець, як лев за табуном газелей... які вкрали щось у лева. Збігаючи вниз ескалаторами, вони збивали з ніг покупців, поки не викотилися з магазину в прикро-холодний нью-йоркський полудень, як постріл із гармати.

Томушо сягнув рукою до свого пальта і витягнув звідти кілька футболок. Він тицьнув їх Віллові в руки й сказав: «Молодець, Вілле!». Інші хлопці поплескали Вілла по спині. Біб жартома зацідив йому по руці, що насправді було дуже боляче, але Вілл посміхався крізь біль, щасливий бути одним із тієї зграї. Його насолода обірвалася, коли охоронець, що вийшов з магазину, помітив їх.

— Усім розійтися, — вигукнув Клопіт.

Після цього банда розбіглася в різні боки. Останнім пішов Вілл, який поспіхом намагався відчепити свій велосипед від перил, але його холодні, тремкі пальці, здавалося, жили власним життям. Нарешті, саме тоді, коли охоронець простягнув до нього руку, Вілл штовхнув велосипеда, заніс ногу та щодуху покрутив педалі. Щезаючи за рогом, хлопець подивився через плече на геть задиханого охоронця і зухвало помахав йому рукою.

Якби він не обернувся, щоб помахати, Вілл міг би побачити візок із кренделями прямо перед собою. Але він не побачив, а, помітивши його лише в останню мить, звернув убік, врізавшись велоси-

педом у ліхтарний стовп і злетівши на землю. Це було жорстко.

Хлопець лежав там якусь мить, поки пішоходи, бурмочучи, що виникли, бач, незручності, переступали через нього та обходили. Він болісно піднявся й накульгуючи пішов геть разом із велосипедом, зникнувши в натовпі, перш ніж охоронець встиг помітити, що його можлива здобич постраждала. Вілл, на щастя, відбувся лише кількома незначними подряпинами.

Його велосипедові, з іншого боку, не пощастило. Рама була до того погнута, що здавалося, ніби вона була спеціально розроблена для проходження велосипедом поворотів. Він тихо проклинав візки з кренделями і вуличних продавців за те, що вони зруйнували його єдиний засіб пересування, а заодно й свободу. То була явно їхня провина, а не його.

Тягнучи свого, тепер уже кривого, велосипеда решту шляху додому через сипку сирість грудневого Гарлему, Вілл мізкував, як би він міг пояснити батькові, що замість велосипеда в нього якась руїна. Та незабаром він відволікся на приємніші думки. Проходячи повз будинки, Вілл ловив себе на тому, що витягує ший, щоб зазирнути у вікна. Він дивився на пишні різдвяні ялинки, барвисто обвішані іграшками та блискітками. Він бачив вигадливо загорнуті подарунки, складені високо під ялинками. Бачив і довгі грубі панчохи, що звисали з камінів, і відчував запах печива, що випікалося на кухнях. Він глибоко зітхнув.